

Nationaløkonomisk Forening.

Beskatningsreformen — Kompensationsspørgsmaalet.

I Mødet den 10. Februar indledede Prof. Will. Scharling en Diskussion om Principerne i den foreliggende Beskatningsreform, særlig den fremsatte Fordring om fuld Kompensation.

Prof. Scharling bemærkede, at han efter at have givet den i dette Tidsskrifts første Hefte S. 1—50 meddelte Artikel i Trykken var bleven opfordret af Bestyrelsens øvrige Medlemmer til at indlede en Diskussion om denne Sag; det var da en Selvfølge, at han i det Hele henholdt sig til den nævnte Artikel og her kun fremdrog Hovedpunkterne i samme, for ikke at trætte Forsamlingen med Enkeltheder. Idet han derhos gjorde gjældende, at han agtede at holde den øjeblikkelige politiske Situation og dens Indflydelse paa Toldreformen fuldstændig udenfor Diskussionen og haabede, de Møde vilde gjøre ligesaa, fremhævede han, at det fornemmelig var Reformernes finansielle Side saavel som de mere almindelige økonomiske Betragtninger over en saadan Reforms Øjemed og Betydning, han agtede at dvæle ved. De af ham fremsatte Betragtninger ville derfor i det Væsenlige gjenfindes i den mere udførlige og detaillerede Artikel i Tidsskriftets første Hefte S. 1—34. Derefter udtalte

Etatsraad, Nationalbankdirektør Levy: Endskjønt han (Levy) i alt Væsenligt, ja han kunde sige i næsten Et og Alt var enig med Indlederen af Diskussionen, Prof. Scharling, troede han dog, paa Grund af den Stilling han i sin

Tid havde indtaget til Borsbevægelsen til Fordel for en Toldreform, og senere som Formand i Børsudvalget, ikke at burde undlade at udtale sig om den foreliggende Sag. Han maatte da begynde med at udtale en oprigtig Tak til Finansministeren for at han havde taget Toldsagen i sin Haand og for de Principer, hvorpaa den foreslaaede Toldreform var bygget, der i alt Væsenligt stemmede overens med den Anskuelse, der havde gjort sig gjældende i Børsudvalget. Det, han nærmest vilde udtale sig om, var Kompensationsspørgsmaalet. Dette var tidligere drøftet paa forskjellige Steder, men havde først nu ved Toldreformens Fremlæggelse fra Finansministerens Side faaet en praktisk Betydning, idet der fordredes saa at sige fuldt Vederlag for enhver Nedsættelse. Som Grund hertil angaves Hensynet til andre forestaaende Reformer. Var nu en saadan Betingelse nødvendig? Taleren ansaa det for en Fejl ikke at tage Hensyn til den Kompensation, der vilde resultere af en Toldreform af en saadan Beskaffenhed som den foreslaaede. Det var en Miskjendelse af de indirekte Skatters indre Væsen og Natur at overse, at netop de foreslaaede Lettelser vilde efterhaanden ved den deraf følgende Udvikling give fuldt Vederlag i forøgede Indtægter. Tolden var en elastisk Beskatningsform; alene den forløbne Del af indeværende Finansaar, der ikke var taget Hensyn til i Finansministerens Forslag, viser en forøget Indtægt af 1 Mill. Kroner imod Aaret forud. Naar Børsudvalget saa varmt havde anbefalet Lettelser for Industrien og til dels Agerbruget var det fordi man derved bestemt forudsatte en virksom Impuls til udvidet og ny Virksomhed og en deraf flydende større Forbrugsevne og mere Arbejde; naar man ivrede for Fjernelsen af alle Baand paa Skibsfarten, var det fordi man derved med Rette forudsatte en Udvidelse af vor Handelsflaade; hvert nyt Skib, Landet ejede, var en udvidet Adgang til Erhverv for mange Hænder. Heri laa den sikreste og naturligste Kompensation. Troede man ikke, at Reformen kunde skabe udvidet og ny Virksomhed, da maatte man helst lade Alt blive ved det Be-

staaende. Naar Toldintraderne i de sidste ti Aar vare stegne med 6 Mill. Kroner, kunde vel henvend Trediedelen tilskrives den forøgede Folkemængde, men Resten hidrørte unægtelig fra den udvidede Virksomhed og den større Forbrugsevne, og Taleren saa ingen Grund til at mistvivle om, at dette Forhold vilde vedvare, selv om forbigaaende Omstændigheder kunde bevirke en temporær Standsning.

Til den rette Vurdering af det berettigede i Fordringen om fuld Kompensation savnede man en Kalkule over de andre Reformers Krav og vor finansielle Stilling for den nærmeste Fremtid. Han havde ligesom Scharling sammenstillet en saadan og var i det Væsenlige kommen til det samme Resultat som denne; dog havde Taleren ikke taget Hensyn til Retsreformens Gjennemførelse. Selv savnede han den fornødne Indsigt til den rette Bedømmelse af denne Reforms Nødvendighed, og blandt de særlig Sagkyndige — Juristerne — vare Meningerne delte saa overmaade meget, at han antog, at denne Sags Gjennemførelse neppe vilde naas før i en noget senere Fremtid. Holde vi os altsaa til de andre paa Dagsordenen staaende Reformer, da var der først Lønningslovene; hertil paaregnede han 1 Mill. Kroner; nogle kunde finde denne Sum vel rundelig, men han vilde netop beregne Udgifterne rundelig, men være meget kneben ved Beregningen af Indtægternes Forøgelse for ikke at være sangvinsk. Dernæst var der Skole-reformen. Man talte herved om $\frac{1}{2}$ Mill., men vilde man udrette noget ordenlig for vort Almueskolevæsen paa Landet, maatte man paaregne 1 Mill. Kroner. Ved disse to Reformers Gjennemførelse vilde Udgifterne stige med 2 Mill. aarligt, ligesaameget som Scharling havde paaregnet inclusive Retsreformen. Endvidere forudsatte han en øjeblikkelig Nedgang — men dog ikkun en forbigaaende — i Indtægterne ved Toldreformens Gjennemførelse af $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Disse tre vigtige civile Reformer vilde saaledes kræve ialt $3\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Hertil vare vi saa heldige at have et aarligt Overskud af 4 Mill. Kroner; der var endda tilbage et disponibelt aarligt Overskud af $\frac{1}{2}$ Mill. Kr.

Taleren maatte særlig bemærke, at naar han ikkun havde anslaaet Overskudet til 4 Mill. Kr. aarlig, var det fordi han ikke til dette henregtede de 2—3 Millioner, vi nu i en Række af Aar havde anvendt til Jernbaneanlæg. Vi indtog med Hensyn til Udgifterne til Jernbaneanlæg en aldeles exceptionel Stilling; tidligere havde vi ligesom alle andre Lande stiftet Gjæld til disse Anlæg, nu afholdtes de, takket være vor gunstige finansielle Stilling, af de aarlige Skatter og Afgifter. Vi betale saaledes fuldt ud for de Arbejder, der ikke alene vilde komme vore Efterkommere til Nytte, men forventelig give Statskassen en aarlig Indtægt.

Tilbage stod Udgifterne til Befæstningerne og Flaaden. Han holdt sig her til Lovforslaget. Der fordrødes 66 Mill. Heraf antog Taleren, at den nulevende Slægt kunde anvende af Kassebeholdningen og Reservefonden de 30 Millioner. Herved mistede man en aarlig Renteindtægt à 4 pCt., altsaa 1,200,000 Kr. aarlig. Resten — de 36 Millioner — kunde tilvejebringes ved et i 40 Aar amortisabelt Laan, som à 5 pCt. vilde bevirke en aarlig Udgift af 1,800,000 Kr. Befæstningsloven vilde altsaa udkræve 3 Millioner aarlig, men herved maa dog mindes om, at Udgiften ikke bliver aktuel samme Dag eller Aar Loven vedtages. Krigsministeren anslaa 12 Aar til Planens fulde Gjennemførelse, Taleren vilde ogsaa her være forsigtig, han vilde derfor ikkun paaregne 10 Aar, følgelig blev Udgiften i det første Aar 300,000 Kr., i det 2det Aar 600,000 Kr. aarlig, indtil den i det 10de Aar vilde være stegen til de fulde 3 Millioner aarlig. Kunde vi nu bære den saaledes regelmæssig stigende Udgift? ja, hertil havde vi de regelmæssig stigende Indtægter og aftagende Udgifter. Han skulde ikkun paaregne tre Poster paa Budgettet, alle andre Indtægter, hvis jævne Forøgelse godt kunde paaregnes, vilde han forudsætte anvendt til forekommende uforudselige og stigende Udgifter, hvorved dog maatte erindres, at de store Jernbaneudgifter efterhaanden maatte svinde ind. De antydede tre Poster vare følgende: 1. Statsgjældens Forrentning; herved bespares ved

de aarlige Afdrag en Renteudgift, der stiger med 60,000 Kr. aarlig. 2. Overskudet af Statsbanerne. Herved kunde meget lavt anslaat paaregnes en med 50,000 Kr. aarlig stigende Indtægt, hvilket er langt under den tilvante Indtægtsforøgelse paa de sjællandske Baner alene. 3. Toldintraderne. Vilde man lade enhversomhelst af den større Virksomhed og stigende Forbrugsevne resulterende Forøgelse, saaledes som vi hidtil har kjendt den, ude af Betragtning, saa maatte vi dog kunne paaregne den af Folkemængdens Tilvæxt resulterende Indtægtsførelse. Folkemængden stiger aarlig med 20,000 Individuer, og Toldindtægten udgjør 10 Kr. pr. Hoved, følgelig haves herved en aarlig stigende Toldindtægt af 200,000 Kr. Fra den Forrykkelse i Forholdet, som enkelte Epidemier kunde bevirke, troede Taleren at kunne se bort. De 3 nævnte Poster vilde saaledes tilsammen give en aarlig stigende Indtægt (eller Udgiftsformindskelse) af 310,000 Kr., alt-saa netop ligesaa meget som den aarlig stigende Ud-gift, Befæstningslovens Gjennemførelse vilde udkræve. Taleren troede ved disse Beregninger tilstrækkelig at have godtgjort, at Vedtagelsen af en Toldreform, hvorved Indtægterne foreløbig formindskedes med $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr., paa ingen Maade kunde siges at være en Hindring for Gjennemførelse af de andre forestaaende betydningsfulde og kostbare Reformer, men der var endog Sandsynlighed for, at der aarligt vilde haves et om end mindre Overskud til Disposition.

Grosserer **Mannheimer**, der havde ledet Forhandlingerne, bragte derefter Prof. Scharling en Tak for hans Indledningsforedrag.